

'Als er niet snel iets gebeurt, worden het spookdorpen'

PNL deelt ongerustheid lokale partijen

Als de gemeenten Eijsden en Margraten op 1 januari 2011 fuseren, ontstaat er een nieuwe grote plattelandsgemeente van ruim 24.700 inwoners. Een van de belangrijkste opgaven van die gemeente is de leefbaarheid in de kleine kernen. De lokale partijen Groot Eijsden en Samenwerkingsverband Margraten maken zich samen met de Statenfractie van de Partij Nieuw Limburg (PNL) zorgen over de leefbaarheid in die kernen. Die problematiek was een van de belangrijkste onderwerpen tijdens een werkbezoek van PNL-fractievoorzitter Piet Franssen.

Zestien kernen telt de nieuwe gemeente Eijsden-Margraten over ruim een jaar. Variërend van een paar honderd tot ruim drieduizend inwoners. En al die kernen worden geconfronteerd met dezelfde problemen: bevolkingskrimp, stagnerende woningbouw en jongeren die elders hun heil zoeken. Het gevolg? Voorzieningen verdwijnen. Basisscholen worden dependances, of zijn niet meer te redden en winkels hebben geen bestaansrecht meer. In beide gemeenten is het aantal inwoners de afgelopen zes, zeven jaar al gedaald met zo'n 650 mensen.

„Er is snel actie nodig. Woningbouw waar écht behoefte aan is. Doelgericht bouwen. Betaalbare huizen voor jongeren en woningen waar ouderen in kunnen blijven wonen. Het ontbreken van dat soort woningen is het grootste probleem. Daardoor trekt jong en oud weg, verschrompelen verenigingen en verschrompelen alle voorzieningen”, zo zegt fractievoorzitter Wiel Dreessen van Samenwerkingsverband Margraten.

Zijn collega-fractievoorzitter John Willems van de partij Groot Eijsden is het volledig met hem eens. „En wat er nog gebouwd wordt, is onbetaalbaar voor jongeren. Een andere fenomeen is het gebrek aan huurwoningen. Jongeren moeten wel naar de stad verhuizen. En daardoor verdwijnen ook de basisscholen uit de kleine kernen. In onze regio hebben we ook nog eens de concurrentie van de Voerstreek. En we bouwen nu wel een nieuwe brede school in Eijsden, maar dat betekent een verdere leegloop voor het onderwijs in de overige kernen”, aldus Willems.

Dreessen en Willems wijzen erop dat de gemeente inmiddels zogenaamde Dorps Ontwikkelings Plannen (DOP's) heeft gelanceerd. Dreessen: „Veel gemeenten zijn daar te laat mee. Het probleem speelt al jaren. En nu moet er eerst nog eens geïnventariseerd worden wat de wensen en problemen van de inwoners zijn. We zijn dus wel een paar jaar verder voordat er concreet iets gebeurt.” En Willems: „Ik heb het idee dat er in Midden- en Noord-Limburg een meer samenhangend beleid wordt gevoerd als het om de kleine kernen gaat. In Zuid-

Vlnr: Fractievoorzitter Piet Franssen van PNL, René Janssen, Ron Thimister, Wiel Dreessen en John Willems.

Limburg hangt het allemaal als los zand aan elkaar en opereren alle gemeenten op eigen houtje”.

Ook Dreessen betreurt het dat er zo weinig samenwerking tussen de gemeenten in de regio is, voor het behoud van leefbare kleine kernen. „De problemen zijn overal hetzelfde. Als je één regionaal blok vormde, stonden we veel sterker. Ook richting andere overheden. En samen kunnen we het risico aanzienlijk verkleinen dat we straks met kleine kernen zitten die verworpen zijn tot een soort open lucht musea”.

Willems wijst nog op een ander fenomeen: de oprukkende criminaliteit in de kleine kernen. De harde aanpak van de drugshandel in Maastricht betekent dat drugsrunners steeds vaker in Eijsden worden gesignaleerd en zich mengen onder de hangjongeren. „Elk stil plekje wordt opgezocht. De politie heeft geen menskracht en we hebben in heel Eijsden één buitengewoon opsporingsambtenaar”. En samen met Dreessen pleit hij ook voor beter openbaar vervoer, zodat alle kernen bereikbaar blijven. „Laat ons een gemeentelijk vervoersplan maken, waarmee we naar Veolia stappen”.

Beide fractievoorzitters zijn het er roerend over eens dat de problematiek in de kleine kernen een van de belangrijkste punten van beleid moet vormen in de nieuwe gemeente. „Zonder belastingverhogingen, maar wel door efficiënter te werken”, zeggen Willems en Dreessen.

Niet alleen de fractievoorzitters van bei-

de partijen maken zich zorgen over de kleine kernen in Margraten en Eijsden. Ook afzonderlijke raadsleden houden zich volop met die kwestie bezig. Zoals Ron Thimister van de partij Groot Eijsden. Hij woont zelf in Rijckholt, waar geen winkel meer is en zelfs het voortbestaan van de kerk onzeker is. „De gemeente laat alleen maar dure onderzoeken uitvoeren naar het leefklimaat. Dan kun je je blijven verstoppen en zeggen dat de marktpartijen het probleem maar moeten aanpakken. Maar je hoeft maar de straat op te gaan om te weten wat er leeft onder de bevolking. Zonder woningbouw, zonder onderwijs en zonder winkels worden de kleine kernen spookdorpen. De gemeente moet slimmer opereren. Ondernemers die een winkel willen beginnen de helpende hand reiken. Met soepele vergunningen, lage huren, makkelijke vestigingsvoorwaarden en op termijn misschien wel een soort garantieloon. In Rijckholt hebben we nog één benzinstation. Biedt de mogelijkheid om daar ook levensmiddelen te verkopen”, benadrukt Thimister.

René Janssen van Samenwerkingsverband Margraten wijst erop dat het verenigingsleven nog steeds het hart van de kleine kernen vormt. Hij is een groot voorstander van extra ondersteuning voor die verenigingen. „Naast een meer toegespitste woningbouw is het verenigingsleven een goed middel om jongeren aan je te binden. En die verenigingen kunnen wellicht ook een soort kinderopvang vormen. Door sportactiviteiten meteen na schooltijd te plannen. Dat

soort maatregelen moet de gemeente stimuleren”, zo oordeelt Janssen.

De vier lokale politici zijn trouwens allemaal van mening dat de provincie de kleine kernen nog meer de helpende hand zou mogen reiken. „Ook de provincie lanceert vele mooie plannen. Maar papier is geduldig. Het is nu tijd om ook echt iets te doen”, zo luidt hun gezamenlijke conclusie.

Piet Franssen erkent én herkent de problematiek. Hij wijst erop dat voor PNL het behoud van de leefbaarheid in de kleine kernen een van de belangrijkste programmapunten is. PNL vormt samen met het CDA en de PvdA de coalitie in de provincie. „We zullen dat onderwerp nog nadrukkelijker op de agenda zetten. Als PNL hebben we trouwens eerder al aangegeven dat er meer en betere samenwerking moet komen tussen de gemeenten in Zuid-Limburg. Samen sta je veel sterker. Ook met maatregelen in kleine kernen”.

Franssen onderschrijft het pleidooi voor woningbouw die meer toegespitst is op de behoefte in kleine kernen. „Maar met woningbouw alleen ben je er niet. Je moet zorgen voor een pakket maatregelen. Steun voor ondernemers en steun aan verenigingen. En vooral in overleg blijven met de inwoners, zodat je weet wat er leeft”, aldus Franssen.

**Wilt u meer weten over de problematiek van de kleine kernen in Limburg?
Neem dan contact op met de Statenfractie van de Partij Nieuw Limburg.
Tel. 06-22494668, of 043-4504253.**

Mailen kan ook: fractie@partijnieuwlimburg.nl

